

ที่ ศธ 0519.01.03/วส0057

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มกราคม 2557

เรื่อง การตอบรับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร
เรียน รศ.ดร.จรรยา คุณณี

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี** นั้นกองบรรณาธิการวารสารบริหารการศึกษา มศว ขอรับบทความดังกล่าว ในการตีพิมพ์ และขอให้ท่านทบทวนแก้ไขบทความตามรูปแบบที่แนบมาพร้อมนี้ **ความยาวไม่เกิน 12 หน้า ภายในวันที่ 29 มกราคม 2557** แล้วส่งมาที่ e-mail : kainoi_swu@hotmail.com และ กองบรรณาธิการจะจัดพิมพ์บทความของท่านใน วารสารฉบับที่ 20 ปีที่ 12 มกราคม-มิถุนายน 2557

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการแก้ไข และขอขอบคุณที่ให้ความสนใจวารสารบริหารการศึกษา
มศว

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์)

บรรณาธิการวารสารบริหารการศึกษา มศว

กองบรรณาธิการวารสารบริหารการศึกษา มศว อาคาร 12 ชั้น 3

โทร. : 0-2649-5000 ต่อ 5537 089-176-7333

โทรสาร : 02-363-4700

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี

THE SCHOOL ADMINISTRATORS' ROLES IN PROMOTION OF CONDUCTION CLASSROOM RESEARCH OF SCHOOL TEACHERS UNDER THE OFFICE OF UBONRATCHATHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

รศ.ดร.จรรยา คุณมี¹

Assoc. Prof.Dr. Charoon Koonmee

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

¹Graduate School Ratchathani University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบุคลากรในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 390 คน โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน แบ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 312 คน และผู้บริหารจำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้ t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และด้านความรู้ในการวิจัยของครูผู้สอน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน พบว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านนโยบายและการวางแผนและด้านงบประมาณไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : บทบาทผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี การวิจัยในชั้นเรียนบุคลากรในโรงเรียน

Abstract

This research aimed to investigate the school administrator's roles in promotion of conducting classroom research of school teachers under the Office of Elementary Educational Service Area Zone, Ubonrachathani as viewed by 390 school staffs; 78 school administrator and 312 school teachers. The instrument used in this research was a 40 –item 5 –rating- scale questionnaire with IOC 0.80-1.00, discriminating powers ranging 0.33-0.85 and reliability of 0.92. The statistics used for analyzing the collecting data were frequency, percentage, mean, and standard deviation; and t-test (independent samples) was employed for testing hypothesis. The result of research were as follows:

1. The school administrators' roles in promotion of conducting classroom reach of school teachers under the Office of Elementary Educational Service Area Zone, Ubonrachathani as whole and in each aspects were at a high level; accept in the aspect of budget that the promotion was at a medium level; in this order from the highest to the lowest mean : policy and planning, facilities, climate and environment, teachers' knowledge of conducting, and budget.

2.The school staffs with different positions viewed that the school administrator' roles in promotion of conducting classroom research as a whole and in two aspects: policy and planning, and budget were at the .05 level of statistically differences. That was school administrators viewed that there was more promotion than did those school teachers.

Key Words : Administrators' Roles, the Office of Elementary Educational Service Ubonrachathani Area Zone, Classroom Research, School staffs

บทนำ

ปัจจุบันการบริหารโรงเรียน ถือว่าการบริหารด้านวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นด้านหนึ่งของการบริหารวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บริหารสูงสุด มีหน้าที่รับผิดชอบและตัดสินใจ การดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายของการบริหารจัดการโรงเรียนที่วางไว้ ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงและวิชาชีพควบคุม ซึ่งต้องมีคุณสมบัติได้รับใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของคุรุสภาปี พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติให้ผู้บริหารโรงเรียน ต้องมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะเฉพาะหลายประการ เช่น บทบาทหน้าที่ใน การวางแผน (Planning) จัดองค์การ (Organizing) จัดคนทำงาน (Staffing) ควบคุมองค์การ (Controlling) และจัดสรรงบประมาณ (Budgeting)

จรรยา คุณมี [1] ได้กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มี ทั้งภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน และนพพงษ์ บุญจิตราตุล [2] ได้กล่าวว่า ทักษะที่ทำให้การบริหารบรรลุเป้าหมายมี 3 ประการ 1.ทักษะด้านเทคนิควิธิ (Technical skill) 2.ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ (Human skill) และ 3.ด้านคตินิยม (Conceptual skill) นอกจากนั้น จรรยา คุณมี [1] ยังได้ให้ความเห็นไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพราะปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ มีความก้าวหน้าทางการวิจัยในทุกๆด้าน ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องใช้กระบวนการ ใช้อิทธิพลเหนือคนอื่นและนำคนอื่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองก่อน แล้วนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงองค์การ หรือบุคลากร ในสถานศึกษา ทั้งนักเรียน ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยเฉพาะผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูผู้สอนมีภาระหน้าที่สำคัญที่สุดในกาสร้างคนให้มีคุณภาพ มีความรู้คู่คุณธรรม จะต้องมึรูปแบบทันสมัย มีการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน ต้องมีความรู้ความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ การจัดการการเปลี่ยนแปลง เพื่อไม่ให้เกิดแรงต่อต้านเกิดขึ้น เพราะตามปกติธรรมชาติคนเรากลัวการเปลี่ยนแปลง วิตกจะทำให้เกิดความยุ่งยาก กลัวมีภาระงานเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรอบคอบ มีความยืดหยุ่น การตัดสินใจสำคัญที่สุดสำหรับนักบริหาร ในการเลือกกลยุทธ์ (strategies) กลวิธี (Tactics) ที่เหมาะสมในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กร

การเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยในชั้นเรียน มีผลต่อผู้เรียนโดยตรง การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered Approach) ชนาธิป พรกุล [3] ให้ความหมายว่า การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด

โดยเฉพาะในการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญมาก นักวิชาการทางการศึกษา นักวิจัยทางการศึกษาทั้งหลายมีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น อุทุมพร จามรมาน [4] ประวิทย์ เอราวรรณ [5] ยุทธพงษ์ กัยวรรณ [6] เป็นต้น ถือว่าการวิจัยในชั้นเรียนต้องทำควบคู่กับการเรียนการสอน ถือว่าเป็นกระบวนการแก้ปัญหา พัฒนาระบบการสอนและการเรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา และศักยภาพของผู้เรียน

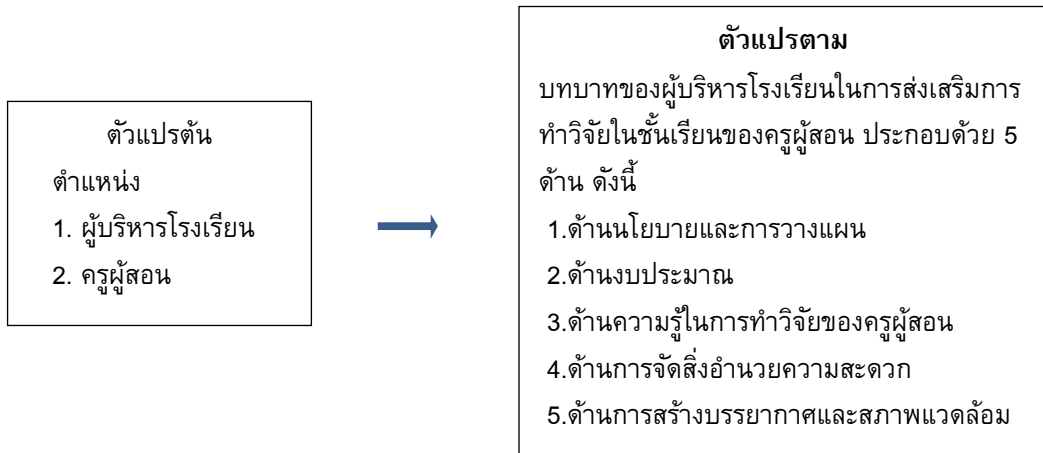
ดังนั้นการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ถือว่าเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน จัดสรรงบประมาณสนับสนุน มีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ สร้างขวัญกำลังใจ และแบ่งเวลาเข้าร่วมเป็นผู้วิจัยในชั้นเรียน จึงจะถือได้ว่าเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ได้เปิดการสอนระดับปริญญาโท ทั้งสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาและสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ให้บริการการเรียนการสอนในจังหวัดอุบลราชธานี ผลสำรวจเบื้องต้นพบว่ามีโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั้ง 5 เขต ต้องการทราบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยขอให้บัณฑิตวิทยาลัยทำการวิจัยเชิงสำรวจ ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี ทั้ง 5 เขต ซึ่งมีจำนวน 1,083 โรงเรียน โดยมีครูผู้สอนจำนวน 10,339 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 1,083 คน

ผู้วิจัยในฐานะเป็นทั้งอาจารย์และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี จึงได้ร่วมมือกับคณาจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเพื่อนำผลวิจัย มาเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษา และเป็นการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่างๆ และสร้างกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารกับครูผู้สอน

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ใช้เป็นแนวทางในการสอน และพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือบุคลากรในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,083 โรงเรียน ประกอบด้วยครูผู้สอนจำนวน 10,339 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 1,083 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบุคลากรในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 390 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ได้จำนวน 390 คน โดยแบ่งเป็น ครูผู้สอนจำนวน 312 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 78 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่ง จำแนกเป็น

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

1.2 ครูผู้สอน

2. ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อระดับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านงบประมาณ ด้านความรู้การทำวิจัยของครู ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการสร้างบรรยากาศในวิจัยในชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับบทบาทการส่งเสริมของผู้บริหารโรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับการส่งเสริม
1	นโยบายและการวางแผน	3.97	0.51	มาก
2	งบประมาณ	3.47	0.81	ปานกลาง
3	ความรู้ในการทำวิจัยของครูผู้สอน	3.88	0.55	มาก
4	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.94	0.59	มาก
5	การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	3.93	0.53	มาก
	โดยรวม	3.84	0.37	มาก

จากตาราง 1 พบว่า บุคลากรในโรงเรียนเห็นว่าบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก ยกเว้นด้านงบประมาณอยู่ระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม และด้านความรู้ในการทำวิจัยของครูผู้สอน

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อระดับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน บุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหารโรงเรียน

ด้าน	บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ครูผู้สอน (n=312)		ผู้บริหารโรงเรียน (n=78)		t
		X	S.D	X	.S.D.	
1	นโยบายและการวางแผน	3.80	.36	4.09	.41	2.289*
2	งบประมาณ	3.33	.85	4.02	.24	7.009*
3.	ความรู้ในการทำวิจัยของครูผู้สอน	3.87	.55	3.89	.55	.208
4.	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.93	.59	3.97	.61	.606
5	การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม	3.92	.52	3.96	.59	.630
	โดยรวม	3.80	.38	3.99	.29	3.976*

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า บุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความรู้ในการทำวิจัยของครูผู้สอน ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยระดับความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนโยบายและวางแผน ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านความรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน และด้านงบประมาณ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) มาตรา 24 ข้อ 5 [7] ระบุว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และในมาตรา 30 (7) ยังระบุให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับผู้เรียนในและระดับการศึกษา นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 42 [8] ให้ ก.ค.ศ. จัดทำมาตรฐานวิทยฐานะทางวิชาการของข้าราชการครู เพื่อให้ได้รับเงินวิทยฐานะทางวิชาการ โดยใช้ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นหนึ่งในเกณฑ์การประเมิน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของอนุชา โสมโสภา (8) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษานารายณ์บรมหสมินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี 5 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการจัดทำโครงการจัดทำโครงการการทำวิจัยใน

ชั้นเรียนปฏิบัติงานประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับการศึกษาของเพลินพิศ ตาคักดี [9] ที่ศึกษาบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมการกำหนดแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ระดับมาก ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของอมรศักดิ์ ศรีวรรณ [10] ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเครือข่ายคุณภาพการศึกษา 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 2 พบว่า มีการส่งเสริมโดยรวมและรายด้านอยู่ระดับปานกลาง

1.1 ด้านนโยบายและการวางแผน มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจัดประชุมและชี้แจงเกี่ยวกับภารกิจและนโยบายการวิจัยของโรงเรียนให้ครูทราบอย่างทั่วถึง ผู้บริหารจัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา หมวด 2 [8] กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และสมรรถนะ ด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา ตลอดจนสามารถส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับปรีดา ศรีเศษมาตย์ [11] กล่าวว่า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรการให้บรรลุผลสำเร็จตามทิศทางที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจึงต้องมีการวางแผน กำหนดวิธีการที่จะต้องพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานของตน เพื่อให้หน่วยงานได้มีการพัฒนาไปในทิศทางที่กำหนดไว้ตามที่ต้องการอย่างมีคุณภาพ

1.2 ด้านความรู้การทำวิจัยของครูผู้สอน มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาให้แก่ครูผู้สอนในการกำหนดการวิจัยในชั้นเรียน จัดหาเอกสาร วารสาร ตำรา เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ และแนวคิดการทำวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาความรู้ครูผู้สอน และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกแบบการวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับนุศรา สุพร [12] ที่พัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนนวมุขวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการพัฒนาชี้ให้เห็นว่าวิธีการพัฒนาบุคลากรโดยใช้กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตามช่วยให้นักวิชาการครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ และสอดคล้องกับประเทือง พลเสนา [13] ที่ศึกษาปัญหาและความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ครูแกนนำต้องการด้านแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า และต้องการความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.3 ด้านงบประมาณ มีการส่งเสริมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการวิจัยเรื่องหนึ่งๆ ต้องเสียค่าใช้จ่าย เงินสนับสนุนจึงเป็นปัจจัยสำคัญของครูผู้สอน เพราะงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล การบริจาคของผู้มีอุปการคุณ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และอื่นๆ มีน้อยมาก และงบประมาณที่โรงเรียนได้รับส่วนมากจะจ่ายเป็นค่าสาธารณูปโภคและครุภัณฑ์ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงไม่สามารถของบประมาณในการทำวิจัย ต้องใช้ทุนส่วนตัว [14] สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ [15] ได้สรุปผลการวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทยพบว่า งบประมาณไม่พอ ครูไม่พอ และวัสดุอุปกรณ์ไม่พอ และสอดคล้องกับนงพงา พิชัย [16] ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย และไม่มียกงบประมาณสนับสนุนให้ครูทำวิจัย

1.4 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมแลกเปลี่ยนวิธีการเทคนิคการเรียนรู้อันระหว่างครูผู้สอนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนเพื่อใช้ในการทำวิจัย ตลอดจนจัดหาเอกสาร รายงานการวิจัยของสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้ครูผู้สอน สอดคล้องกับบุญมี ปะพะวะ [17] ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมงานวิจัยในโรงเรียนว่าเป็นพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้

เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้มีนโยบายและแผนปฏิบัติงานในโรงเรียน สนับสนุนด้านเงินทุนและการจัดหาอุปกรณ์ประกอบการวิจัยในโรงเรียน เช่น เอกสาร ตำรา หรือสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนครูแต่ละคนให้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ และติดตามผลการปฏิบัติงานวิจัยของครูเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความร่วมมือกันในการทำวิจัย และสร้างบรรยากาศทางการวิจัยเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับ อัมพร ภาวะพันธ์ [18] ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนมากที่สุดคือ ความต้องการความสำเร็จในหน้าที่การงาน ความต้องการก้าวหน้าในตำแหน่งและสภาพบรรยากาศในการทำงานและสอดคล้องกับ อมรศักดิ์ ศรีระมย์ [7] ได้ศึกษาการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมความร่วมมือในการทำวิจัย และผู้บริหารจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อโครงการวิจัยในชั้นเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ยกเว้นด้านนโยบายและการวางแผน และด้านงบประมาณไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นหน้าที่ที่มีการกำหนดไว้ในกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ข้อ 5 (7) ระบุว่า “ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้” และมาตรา 30 (7) ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากพระราชบัญญัติดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางหนึ่งในการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (2)

สำหรับด้านที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน แต่มีความเห็นอยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน เพราะเห็นความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส [19] ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องส่งเสริมงบประมาณ ทรัพยากรวัสดุ ข้อมูล ห้องสมุด ศูนย์วิชาการ การพัฒนาบุคลากรให้ไปศึกษาดูงาน เผยแพร่การวิจัย ตลอดจนให้การบำรุงขวัญกำลังใจ และสอดคล้องกับ นางเยาว์ บัวทอง [18] กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน มีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน จะต้องสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรติดตามดูแลการทำวิจัยของครูผู้สอนให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนงานการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ผู้บริหารควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และข้อแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. ผู้บริหารควรมีการให้บริหารยืมเงินอุดหนุนแก่ครูผู้สอนสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น จัดให้มีห้องหรือมุมใตุมุมหนึ่งสำหรับศึกษาค้นคว้า และเขียนรายงานการวิจัยของครูผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

- [1] จรุงญ คุณมี. (2554). **ประมวลความรู้การบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี อุบลราชธานี : ฟ้าใสก้อปปี.
- [2] นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2547). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : Orange Group Tactic Design.
- [3] ชนาธิป พรกุล. (2546). **คลังพระราชบัญญัติจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. วารสารวิชาการ. กรุงเทพฯ.
- [4] อุทุมพร จามรมาน. (2544). **การวิจัยในชั้นเรียนและโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน**. กรุงเทพฯ : พันธุ์พิบูล ลิขซึ่ง.
- [5] ประวิต เอราวรรณ. (2545). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการจำกัด.
- [6] ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2546). **การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [7] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- [8] รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2551). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา : ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [9] ลัดดา คำพลงาม. (2544). **กระบวนการและผลการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอน : พหุกรณีศึกษาของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [10] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [11] อนุชา โสภโสภา. (2555). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษานารายณ์บรรทมสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชธานี.
- [12] เพลินพิศ ดาศักดิ์. (2546). **บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- [13] อมรศักดิ์ ศรีวะรมย์. (2550). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเครือข่ายคุณภาพการศึกษาที่ 8 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชธานี.
- [14] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- [15] ปรีดา ศรีเศษมาตย์. (2542). การศึกษาเพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [16] นุศรา สุพร. (2546). การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนเมืองมุกวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [17] ประเทือง พลเสนา. (2545). ปัญหาและความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [18] ลัสดา กองคำ. (2541). การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [19] ธีระ รุญเจริญ. (2545). "ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ ศักยภาพเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้." ในการบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ข้าวฟาง.
- [20] นงพงา พิชัย. (2543). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- [21] บุญมี ปะพะวะ. (2541). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [22] อัมพร ภาระพันธ์. (2546, ตุลาคม). "ฐานข้อมูลการวิจัยการศึกษา," ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. <http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=5556>
- [23] จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543,มกราคม) "การวิจัยและการนำผลการวิจัยมาใช้ในสถานการศึกษากับการปฏิรูปสถานการศึกษา:ฐานคิดในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน." วิชาการ. 3(1):68-72; มกราคม 2543.
- [24] นางเยาว์ บัวทอง (2543) "การส่งเสริมให้ครูผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกโดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้." ในรวมบทความเรื่องครุมืออาชีพเรื่องครุมืออาชีพมาตรา 24. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. หน้า 54-62 กรุงเทพฯ. 2543.